

Avaluació de la gestió pública

Codi: 101112
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència Política i Gestió Pública	OT	3	2
2500259 Ciència Política i Gestió Pública	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Fidel Gonzalez Perez
Correu electrònic: Fidel.Gonzalez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquest curs vol donar una visió general de la realitat del camp de l'avaluació de polítiques, tant en la literatura com en el món professional. L'objectiu general és proporcionar als estudiants la informació i les eines que necessiten per comprendre els límits conceptuals del camp, els mètodes que es poden utilitzar i les qüestions que estan presents en el debat actual sobre la utilitat de l'avaluació per a la gestió pública i per a l'anàlisi de les polítiques.

Tant si els estudiants acaben sent funcionaris de l'administració central, autonòmica o local, com si acaben treballant com assessors de polítiques, en el món privat o en el de les associacions i de les ONG, molt probablement necessitaran treballar en contacte amb avaluadors professionals i amb consultors pel que hauran de desenvolupar estudis que proporcionin informació sobre el rendiment i els costos de la organització, els serveis, els programes o les polítiques en que treballin.

El curs es desplega a través de l'anàlisi de casos que il·lustren l'avaluació en la pràctica professional a Catalunya, Espanya, Europa i els Estats Units. S'implicarà als estudiants a través d'exercicis pràctics que els permetin fer les idees presents en la literatura més tangibles i posar-los en contacte amb el món real.

Aquesta és una assignatura optativa per a gent interessada que vulgui aprendre aproximacions pràctiques que li serviran en la seva carrera professional com a consultor o analista. És important doncs l'interès, el bon humor i PODER ESTAR PRESENT A LA MAJOR PART DE LES SESSIONS.

Competències

Ciència Política i Gestió Pública

- Analitzar polítiques públiques, tant en el seu procés d'elaboració com d'implementació.
- Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

- Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
- Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
- Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. "Exposar i descriure de manera adequada els principals corrents teòrics de l'anàlisi de les polítiques públiques: el cicle de la política; xarxes i actors; enfocaments institucionals; teoria de l'elecció racional."
2. Analitzar críticament el procés de configuració de l'agenda pública.
3. Analitzar polítiques públiques, tant en el seu procés d'elaboració com d'implementació.
4. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
5. Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
6. Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
7. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
8. Distingir les fases de la política pública: formulació, decisió, implementació i avaluació.
9. Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
10. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
11. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
12. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
13. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
14. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
15. Plantejar i exposar un estudi de cas d'una política pública concreta.
16. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
17. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
18. Treballar autònomament.
19. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
20. Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.
21. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

22. Valorar críticament alguna de les polítiques públiques dutes a terme per una autoritat en l'estat de les autonomies.

Continguts

T0. Introducció

- De què va el curs, què hauríem d'aprendre i a què es comprometen professor i estudiants.

T1. Definició, propòsits, tipus i ús de l'avaluació

- Definicions i tipologies.
- Quan fer una avaluació? Pensar en la utilització des del principi.
- Preguntes d'avaluació.

Referències bibliogràfiques:

- Marvin Alkin, Evaluation essentials, Guilford Press, 2011.
- Jaume Blasco, Guia Pràctica 1 . Com iniciar una avaluació: oportunitat, viabilitat i preguntes d'avaluació. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T2. Teories

- Les principals branques teòriques en el desenvolupament de l'avaluació de polítiques.
- Els grans autors i les seves principals aportacions.

Referències bibliogràfiques

- Marvin Alkin, Evaluation Roots, Sage, 2004.
- Xavier Ballart "Modelos teóricos para la práctica de la evaluación de programas" a Q. Brugué i J. Subirats, Lecturas de Gestión Pública. Madrid, INAP-BOE, 1996-

T3. Metodologia qualitativa

- Aproximació conceptual i teòrica.
- Aproximació metodològica.
- Tècniques qualitatives.
- Anàlisi de casos a través de seminaris i pràctiques.

Referències bibliogràfiques:

- Jordi Sanz. Guia Pràctica 8. La metodologia qualitativa en l'avaluació de polítiques públiques. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2011.

T4. La mesura de l'acompliment a través d'indicadors

- Aproximació teòrica.
- Característiques i tipus d'indicadors.
- Metodologia per a la construcció d'indicadors.
- Models de gestió d'indicadors.

- Anàlisi de casos a través de seminaris i pràctiques.

Referències bibliogràfiques:

- Kaplan, R.S., D.P. Norton, El Cuadro de Mando Integral. Barcelona, Gestión 2000
- Asociación Española de Contabilidad y Administración de Empresas (2000) Indicadores de Gestión para las Entidades Públicas, Madrid, Mimeo.

T5. Avaluació de les necessitats

- Documentar les necessitats.
- Indicadors i quantificació de les necessitats.
- Anàlisi de casos a través de seminaris i pràctiques.

Referències bibliogràfiques:

- Libro Blanco de la Ley de la Dependencia
- David Casado, Guia Pràctica 2. Avaluació de les necessitats socials. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T6. Avaluació del disseny

- La teoria del canvi.
- El disseny de les polítiques.
- Anàlisi de casos a través de seminaris i pràctiques.

Referències bibliogràfiques:

- Jaume Blasco, Guia Pràctica 3. Avaluació del disseny Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T7. Avaluació de la implementació

- Descripció del procés administratiu i de gestió
- Variacions en les organitzacions prestadores del servei final.
- Variacions en els perfils de les poblacions usuàries i beneficiàries.
- Anàlisi de casos a través de seminaris i pràctiques.

Referències bibliogràfiques:

- Blanca Lázaro i Isidre Obregón. Guia Pràctica 4. Avaluació de la implementació Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T8. Avaluació de l'impacte

- Avaluació d'impacte amb grups de comparació.
- Avaluació d'impacte sobre la base de control estadístic.
- Anàlisi de casos a través de seminaris i pràctiques.

Referències bibliogràfiques:

- Jaume Blasco i David Casado. Guia Pràctica 5 . Avaluació d'impacte. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

T7. Avaluació econòmica

- Avaluació dels costos (ingredients).
- Avaluació cost eficàcia.
- Anàlisi de casos a través de seminaris i pràctiques.

Referències bibliogràfiques:

- Maria Antònia Parera. Guia Pràctica 6 . Avaluació econòmica. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009.

Metodologia

L'assignatura "Avaluació de la Gestió Pública" té 6 cr ECTS, és a dir, un total de 150 hores de dedicació de l'estudiant (25 hores per crèdit). Aquestes hores s'estructuren en les següents activitats formatives i en la metodologia docent que s'indica:

Activitats dirigides:

- Classes/seminari: Anàlisi dels continguts en format seminari en base a les lectures de la bibliografia recomanada i la seva aplicació a casos concrets. Recolzat amb exposicions per part del professor/a. 14 sessions.
- Pràctiques: aplicació de les tècniques d'avaluació a casos reals de polítiques públiques. 8 sessions.
- Presentació de treballs: presentacions en grup i ronda de valoracions. 1 sessió.

Activitats supervisades:

- Tutories de recolzament per a la realització dels treballs i de seguiment del curs. 1 sessió.

Activitats autònomes:

- Lectura de textos: exercici individual. 50 hores
- Estudi: realització d'esquemes i resums. 10 hores
- Redacció de treballs: aplicació dels conceptes i mètodes a un problema específic. 40 hores

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes/seminari	29	1,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15, 16, 17, 20, 22
Pràctiques	19	0,76	3, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22
Treballs	2	0,08	3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21
Tipus: Supervisades			

Tutories	2	0,08	2, 3, 4, 8, 10, 14, 15, 16, 20, 22
Tipus: Autònomes			
Estudi	10	0,4	3, 4, 11, 14, 16, 17, 18
Lectures	0	0	13, 14, 16, 18
Treballs	37	1,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Avaluació

La nota final es compon de:

- Avaluació contínua (seminaris i pràctiques): 75% de la nota
- Treball de curs: 25% de la nota (treball en grup de dos-tres persones)

Condicions:

- Per tenir nota final és necessari tenir notes en cada una de les categories que s'avaluen (avaluació contínua i treball de curs). No es una nota mínima en cap de les dos categories avaluable.
- És obligatori assistir com a mínim a 3/5 de les sessions de l'assignatura per tenir nota de control continu. La no assistència podrà determinar la pèrdua del dret a ser avaluat en la categoria de "avaluació continuada" i per aplicació de la primera de les condicions, la pèrdua del dret a la nota final.
- És obligatòria la realització d'un mínim d'una tutoria, ja sigui individual per al seguiment de l'evolució de l'alumnat, o grupal de cada un dels equips que desenvolupen el treball.
- Les diverses activitats de l'avaluació continuada al igual que el treball no són recuperables individualment.
- L'alumnat que hagi suspès l'avaluació continuada o el curs sencer, sempre que s'hagi obtingut una nota mínima final de 3,5 punts i s'hagi realitzat la revisió ordinària, podrà optar a una prova compensatòria. La superació d'aquesta prova compensatòria dona dret a obtenir un aprovat en l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Classes/seminari: Anàlisi de casos reals i anàlisi de dades	75	46	1,84	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22
Treball en grup	25	5	0,2	5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 19, 20

Bibliografia

EN CATALÀ I CASTELLÀ

Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de les polítiques públiques. Barcelona, Ivàlua, 2009-2011 (vid. referències per les sessions del programa)

Autors varis. 1999, *Indicadores de Gestión para las Entidades Públicas*. Asociación Española de Contabilidad y Administración de Empresas.

Ballart, X. 1992 *¿Cómo evaluar programas y servicios públicos?* Madrid, Instituto Nacional de Administración Pública, 1992

Ballart, X. 1994 "Clientes de un servicio cultural. Una experiencia de evaluación con 'focus groups'". *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, núm. 1

Ballart, X. 1996 "Modelos teóricos para la práctica de la evaluación de programas". A Q. Brugué i J. Subirats, *Lecturas de Gestión Pública*, Madrid: Instituto Nacional de Administración Pública, Boletín Oficial del Estado

Ballart, X. C. Riba 1996 "Políticas de seguridad: el caso del uso del casco en Barcelona", *Hacienda Pública Española*, núm. 135, 1996.

Ballart, X. C. Riba, J. Blasco 2011, "Minimum Income and Labour Market Integration Processes: Individual and Institutional Determinants". *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, Núm. 133

López, J i A. Gadea, 1992 *El Control de Gestión en la Administración Local*. Barcelona: Gestión 2000

Kaplan, R.S. y D.P. Norton 2000 *El Cuadro de Mando Integral* Barcelona, Gestión 2000

Rosselló, David 2008 *Evaluación de Políticas Culturales Barcelona*, Ariel

Ruíz Olabuénaga, J.I. 1996 *Técnicas de Investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

EN ANGLÈS

General

Rossi, Peter et al. 2003, *Evaluation. A Systematic Approach*. Sage.

Vedung, Evert, 2000, *Public Policy and Program Evaluation*, Transaction.

Weiss, Carol, 1998 *Evaluation*, 2nd edition, Prentice Hall.

Theory-Driven

Birckmayer, J. and C. Weiss, 2000, "Theory-Based Evaluation in Practice: What do we learn?" *Evaluation*, 24 (4) August 2000.

Donaldson, S. 2003, "Theory-Driven Program Evaluation in the New Millenium" in Donaldson and Scriven, *Evaluating Social Programs and Problems: Visions for the New Millennium*, Lawrence Erlbaum Associates,

Management Control - Performance Management

Kaplan, R.S. D.P Norton, 1996 *The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action*. Harvard Business School Press

Van de Walle, S. G. Bouckaert, 2007

"Perceptions of Productivity and Performance in Europe and The United States", *International Journal of Public Administration*, 30, 1123-1140,

Economic Evaluation

Levin, H. 1983, *Cost Effectiveness. A Primer*. Sage.

Pennisi, G., P.L. Scandizzo, 2006, "Economic Evaluation in an Age of Uncertainty", *Evaluation*, 12 (1) 77-94

Causal Relations

Ballart X. C. Riba, 1995, "Impact of Legislation Requiring Moped and Motorbike Riders to Wear Helmets", *Evaluation and Program Planning*, Vol.18 (4).

Ballart X. C. Riba, 2002, "Forest Fires: Evaluation of Government Intervention Measures," *Policy Sciences*, Vol. 35 (4) 361-377

Campbell, D. T., H. L. Ross, 1968, "The Connecticut crackdown on speeding: time series data in quasi-experimental analysis". *Law and Society Review*. 3 (1), 33-53

Cook, T. D. and D.T. Campbell, 1979, *Quasi-experimentation: Design and Analysis Issues for field settings*, Houghton Mifflin.

Surveys

Fowler, 1993, *Survey Research Methods*, Sage.

Van Ryzin, G. 2007, "Can citizens accurately judge public performance?" Paper presented at EGPA, Madrid.

Role of evaluator

Brown, P., 1995, "The role of the evaluator in comprehensive community initiatives". In J.P. Connell, A.C. Kubisch, L.B. Schorr, C.H. Weiss *New approaches to evaluating community initiatives: Concepts, methods and contexts*. Washington DC: Aspen Institute.

Lincoln, Y. S. 2003, "Fourth Generation Evaluation in the New Millennium" in Donaldson and Scriven, *Evaluating Social Programs and Problems: Visions for the New Millennium*, Lawrence Erlbaum Associates,

Case studies

Stake, R. 1995, *The art of case study research*. Sage.

Trained observers

Greiner, J.M., 1994, "Use of ratings by trained observers". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Focus groups

Dean, D.L., 1994, "Howto Use Focus Groups". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Systematic Observation

S.D. Mastrofski et al., 1998, *Systematic Observation of Public Police: Applying Field Research Methods to Policy Issues*. Washington DC: National Institute of Justice.

Role playing

Turner, M.A., W. Zimmerman, 1994, "Acting for the Sake of Research: The Use of Role-Playing in Evaluation". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Expert Judgment

Averch, H.A., 1994, "The Systematic Use of Expert Judgment". In J.S. Wholey, H.P. Hatry, K.E. Newcomer (eds.), *Handbook of Practical Program Evaluation*, San Francisco: Jossey Bass.

Liverani, A., H.E. Lundgren, 2007, "Evaluation systems in Development Aid Agencies: An Analysis of DAC Peer Reviews 1996-2004", *Evaluation*, 13 (4), 241-256.